

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ НАУКИ І ОСВІТИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
ДЕРЖАВНОЇ (ВІЙСЬКОВОЇ) АДМІНІСТРАЦІЇ

**Харківський державний професійно-педагогічний
фаховий коледж імені В.І. Вернадського**

«Затверджую»
завідувач Освітнього центру
«Вступ 2023»
Н.В. Данильченко

“22” грудня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УКРАЇНСЬКА МОВА»
для слухачів підготовчих курсів

Харків 2022 р.

Укладач: викладач Богдан І.М.

Пояснювальна записка

Програму з української мови для слухачів підготовчих курсів ХДППК укладено на основі чинної програми зовнішнього незалежного оцінювання з української мови та літератури, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України № 696 від 26.06.2018р.

Матеріал програми поділено на тематичні блоки.

Предметна **мета** дисципліни – сформувати ціннісне ставлення до мови свого народу, компетентного мовця, національно свідомої, духовно багатой мовної особистості.

Завдання вивчення української мови:

- формування ціннісного ставлення до української мови як державної мови України;
- формування предметної і ключових компетентностей;
- формування духовного світу учнів, цілісних світоглядних уявлень, системи загальнолюдських, національних, особистісних ціннісних орієнтирів;
- навчання засобами мови пізнавати світ, облаштовувати гармонійне співіснування в ньому, зберігати й передавати культурні набуток, виражати емоції й почуття, розв'язувати життєві проблеми;
- формування мовленнєвої культури, раціональної мовленнєвої поведінки;
- розвиток логічного і критичного мислення, творчої уяви;
- формування мовного смаку, мовного чуття і мовної стійкості, сприяння усвідомленню краси й естетики української мови.

Дана навчальна дисципліна забезпечує формування таких **компетентностей**:

Здатність:

- спілкуватися державною мовою – готовність особистості засобами української мови успішно взаємодіяти у процесі розв'язання типових для віку життєвих проблем, наявність досвіду послуговування державною мовою;
- вчитися протягом життя – здатність і внутрішня потреба самостійно здобувати знання і формувати вміння відповідно до поставлених цілей з метою самовдосконалення й самореалізації
- працювати в колективі й індивідуально.

Теми дисципліни
I. ФОНЕТИКА. ГРАФІКА. ОРФОЕПІЯ. ОРФОГРАФІЯ
Алфавіт. Наголос. Співвідношення звуків і букв. Основні випадки уподібнення приголосних звуків. Правила вживання м'якого знака (знака м'якшення). Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів.
Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок.
Написання найпоширеніших складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис <i>н</i> та <i>nn</i> у прикметниках і дієприкметниках, <i>не</i> з різними частинами мови
II. ЛЕКСИКОЛОГІЯ. ФРАЗЕОЛОГІЯ
Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Пароніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика.
Лексичні запозичення з інших мов. Загальноновживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена

лексика. Поняття про фразеологізми
III. БУДОВА СЛОВА. СЛОВОТВІР
Будова слова. Спільнокореневі слова й форми того самого слова
IV. МОРФОЛОГІЯ
Тема 1. Іменник
Значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Число іменників. Відмінювання іменників. Незмінювані іменники в українській мові. Написання й відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові. Кличний відмінок іменників
Тема 2. Прикметник
Значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням (якісні, відносні, присвійні). Відмінювання прикметників. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення. Зміни приголосних за творення ступенів порівняння прикметників
Тема 3. Числівник
Значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Типи відмінювання кількісних числівників. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників. Узгодження числівників з іменниками. Уживання числівників для позначення часу й дат
Тема 4. Займенник
Значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання займенників. Правопис неозначених і заперечних займенників
Тема 5. Дієслово
Значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Види дієслова. Форми дієслова. Способи дієслова.
Тема 6. Дієприкметник
Значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Дієприкметниковий зворот.
Тема 7. Дієприслівник
Значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівниковий зворот
Тема 8. Прислівник
Значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних за творення прислівників вищого та найвищого ступенів порівняння. Правопис прислівників на -о, -е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників
Тема 9. Службові частини мови
Прийменник. Зв'язок прийменника з непрямими відмінками іменника. Правопис прийменників.
Сполучник. групи сполучників. Вигук
V. СИНТАКСИС
Тема 1. Словосполучення
Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення
Тема 2. Речення
Просте двоскладне речення. Другорядні члени речення.
Односкладне речення
Просте ускладнене речення
Складне речення. Складносурядне речення. Складнопідрядне речення.
Складне речення з різними видами
Тема 3 Способи відтворення чужого мовлення

Пряма й непряма мова. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки, в конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом
VI. СТИЛІСТИКА
Стилі мовлення, їхні основні ознаки, функції
VII. РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ
Види мовленнєвої, діяльності; адресант і адресат: мовлення; монологічне й діалогічне мовлення; усне й писемне, мовлення. Тема й. основна думка висловлення; Вимоги, до мовлення. Основні ознаки, тексту: зв'язність, комунікативність, членованість у інформативність. Зміст, і будова тексту, поділ тексту на абзаци, мікротеми. Способи зв'язку речень у тексті. Тексти різних стилів, типів, жанрів.

Самостійна робота

Самостійна робота виконується за темами вказаними у таблиці «Структура навчальної дисципліни» і включає до себе:

- опрацювання теоретичного матеріалу;
- виконання практичних домашніх завдань;
- самоконтроль (дистанційне комп'ютерне тестування).

Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять

Освітній процес здійснюється за такими формами:

- 1) навчальні заняття;
- 2) самостійна робота;
- 3) контрольні заходи.

Основними видами навчальних занять є:

- 1) практичні заняття;
- 2) консультації.

Форми та засоби контролю

Усі види контролю (усне опитування, письмове опитування, тестове опитування) тісно пов'язані та організуються так, щоб стимулювати ефективну самостійну роботу студентів і забезпечити об'єктивне оцінювання рівня їх знань.

Поточний контроль використовують у повсякденній навчальній роботі. Він полягає в систематичному спостереженні вчителя за навчальною діяльністю учнів на уроці. Види контролю: усне опитування, письмове опитування, тестове опитування.

Періодичний (тематичний) контроль проводиться у формі письмових контрольних робіт/комп'ютерних тестів. Він полягає у перевірці та оцінюванні знань з кожної теми.

Підсумковий – оцінювання здійснюється наприкінці навчання з усіх тем дисципліни «Українська мова».

Інформаційні ресурси

1. ПК або смартфон.
2. Інтернет.
3. Програмне забезпечення.